

Stal & Schuur

Een integraal duurzame stal waarbij de koe centraal staat. Dat is het idee van de vrije keuze stal. Bedenkers zijn vier melkboeren die zich de Denzo-groep noemen. Hun naam staat voor Dag En Nacht en 's Zondags Ook. En de club heeft meer mooie namen in petto. Koeien mogen namelijk in een JaKoeZie.

Aan alles is zo'n beetje gedacht in de vrije keuzeststal. Een combinatie van innovaties levert een forse emissiereductie op van methaan en ammoniak. Zo is de stalvloer een combinatie van de sleuenvloer van Holcim met stroken rubber én de Groene Vlag-roostervloer. Elk uur maakt een mestschuif de betonnen roostervloer schoon. En om het ligcomfort te vergroten zijn de boxdekken voorzien van een waterbed.

Binnen of buiten

In de vrije keuzeststal hebben de koeien in het zomerseizoen de keuze of ze binnen of buiten de stal willen verblijven. In de buurt van de stal is een grote vijver gemaakt – een zogenoemde JaKoeZie. Hierin kunnen de dieren bij warm weer – als ze dat willen - verkoeling zoeken. In de stal hangen roterende koeborstels waaraan de koeien zich

kunnen masseren.

Het was de bedoeling dat melkveehouder Anton Stokman, initiator van het stalsysteem, ook met co-vergisting aan de slag zou gaan en de energie via een biogasleiding zou leveren aan een nabijgelegen kaasfabriek van FrieslandCampina. Maar gezien de summiere subsidiemogelijkheden voor co-vergisting van de Nederlandse overheid gaat dit plan niet door. Wel wil Stokman de eigen koeienmest volledig gaan vergisten.

Mc Donalds

De vrije keuzeststal is een erkende proefstal. De drie andere ondernemers van de Denzo-groep hebben ook een soortgelijke stal gebouwd. Mc Donalds heeft het bedrijfsconcept gekozen als Flagshipfarm. Hiermee wil de fastfoodketen de uitwisseling van duurzame landbouwpraktijken bevorderen. Met het actief communiceren over de herkomst wil Mc Donalds de kwaliteit van zijn producten onder de aandacht brengen.

Lees ook: [Nieuwe noppenvloer met rubber stroken](#)